

Yöperhosseurannan tuloksia 2020-luvulta

Ida-Maria Huikkonen
Asiantuntija, seurannan koordinaattori, Syke

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Jo yli 30 vuotta seuranta

- Alkanut 1993 alueellisten ympäristökeskusten seurantana
→ Jatkunut 2015 eteenpäin pitkälti vapaaehtoisvoimin!
- Koordinointivastuu vaihdellut, pian vuosikymmenen ollut Sykessä
- Välineet vaihtuu, mutta seuranta jatkuu
 - Nykyisin seuranta pakastinrysiä avulla
- Jatkuva pyynti läpi seurantakauden
 - Keskimäärin huhti-lokakuu
 - Rysien koenta viikoittain

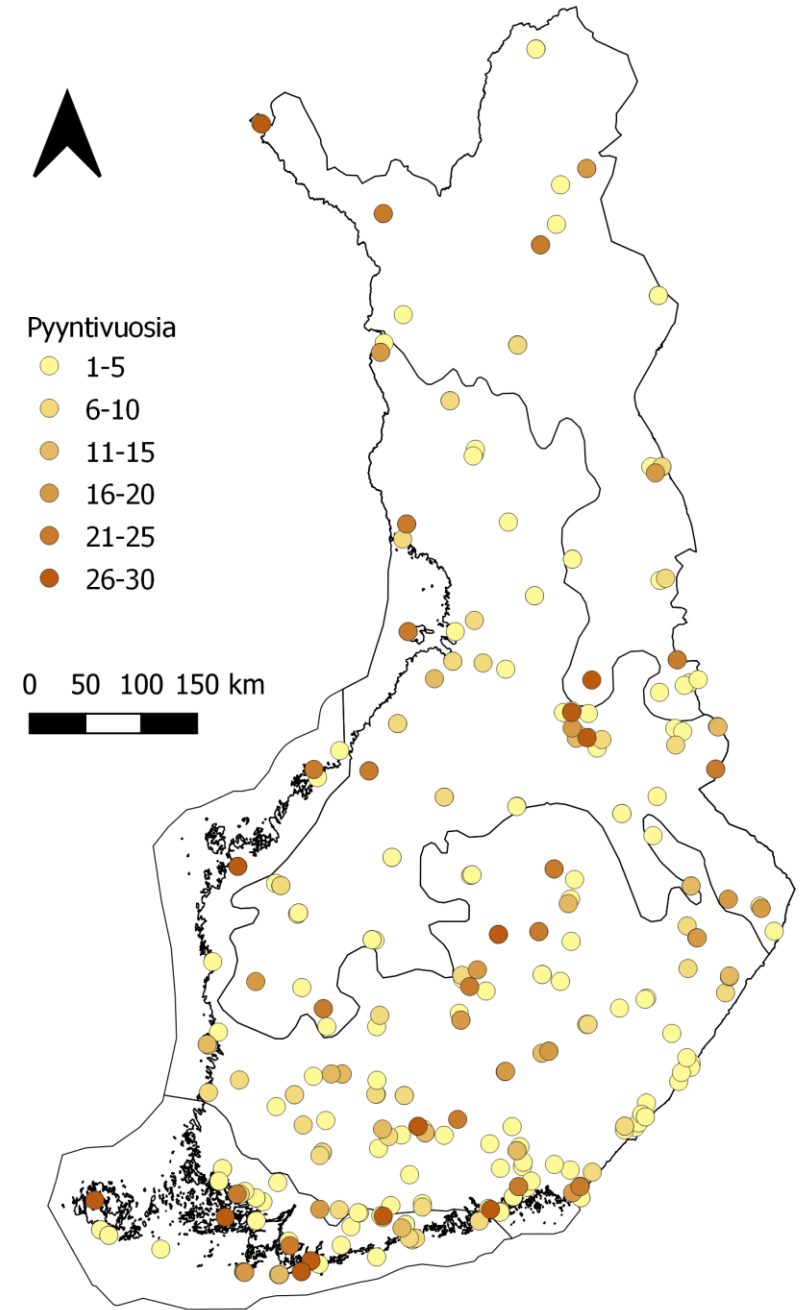
Kuva: Reima Leinonen

Kuva: Risto Haverinen

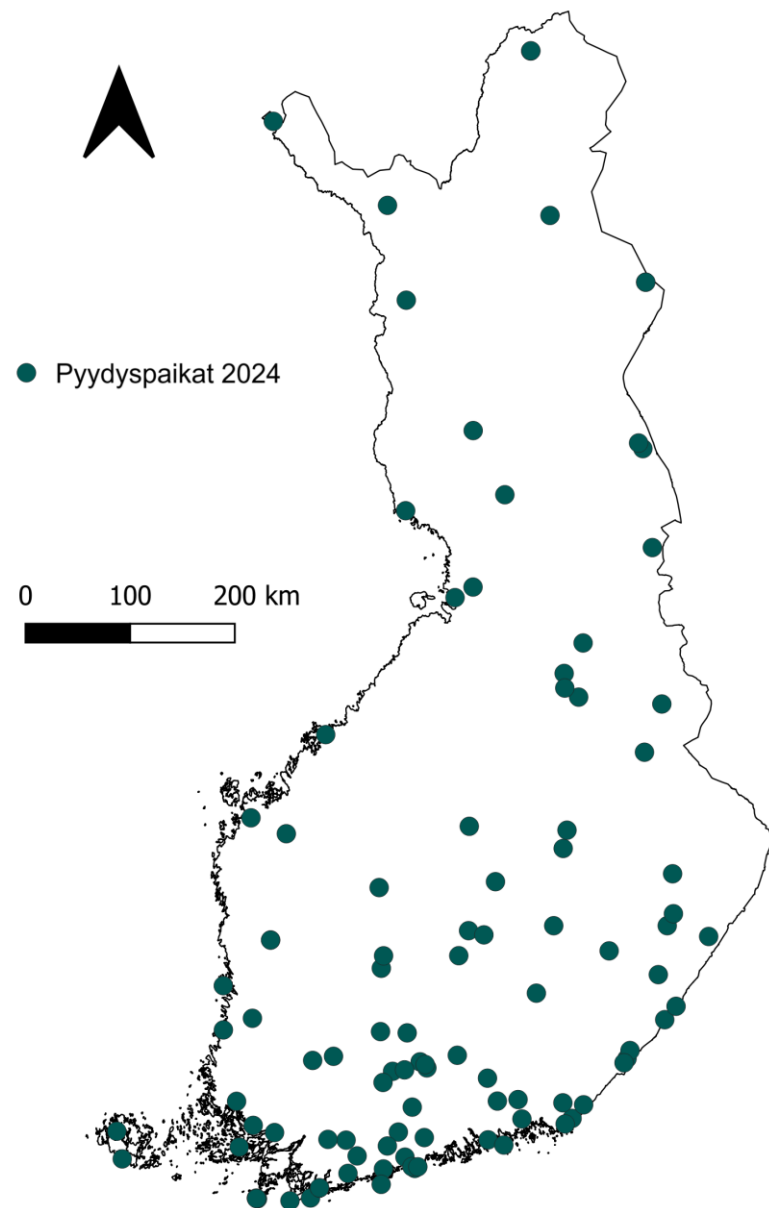
Seuranta lukuina

- Yhteensä 316 rysäpaikkaa
- Yli 2300 rysävuotta
- 775 suurperhoslajia (ml. juuriperhoset ja puuntuhoojat, yli 80% Suomen lajeista)
- Yli 9,9 miljoonaa suurperhosyksilöä
- Yli 0,87 miljoonaa pikkuperhosyksilöä
- Yli 115 eri määrittäjää

Seurannan kuulumisia

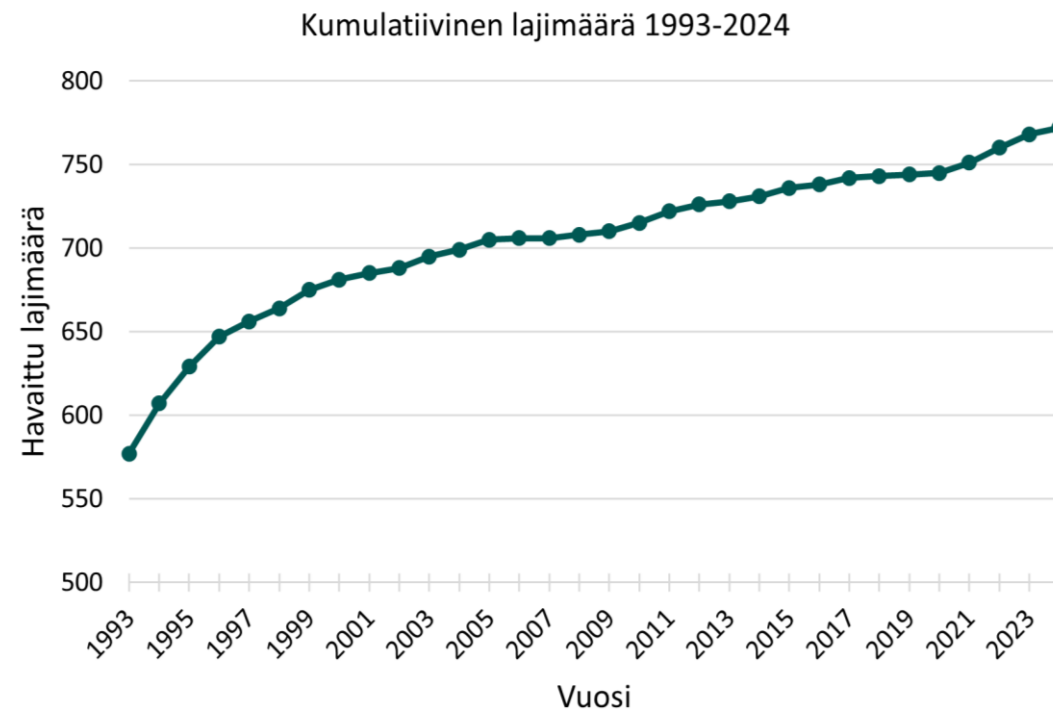
- Toiminnassa nykyisin luokkaa 100 pyydyspaikkaa
- 2024 ilmestyi 30-vuotisraportti
 - Vapaasti ladattavissa ja luettavissa:
<http://hdl.handle.net/10138/577595>
 - Lisäksi 2 artikkelia Baptriassa, tieteellisiä artikkeleita
 - VUOSIRAPORTTI TULOSSA!
- 2025 tallennusjärjestelmä siirtynyt Laji.fi-portaaliin
 - Loppu data tarkoituksena siirtää 2026

2020-luvulla runsaasti lisää havaittuja lajeja

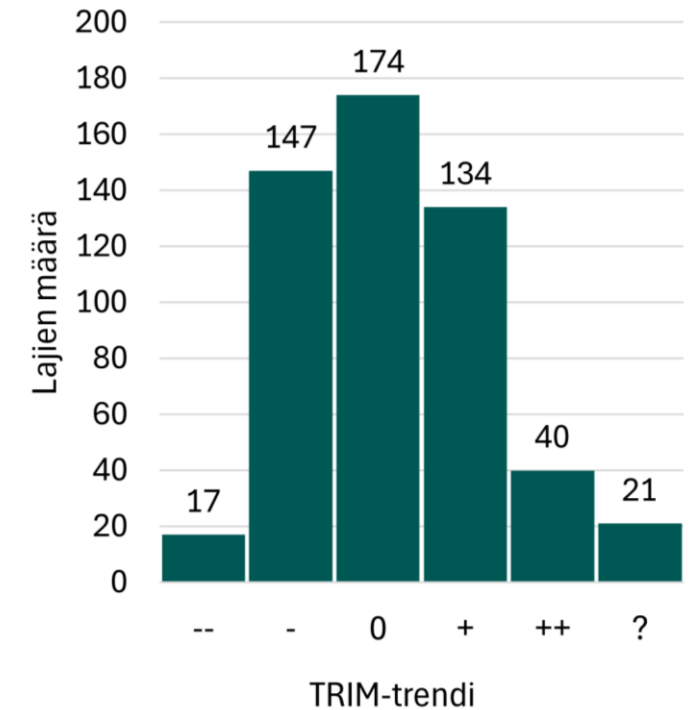
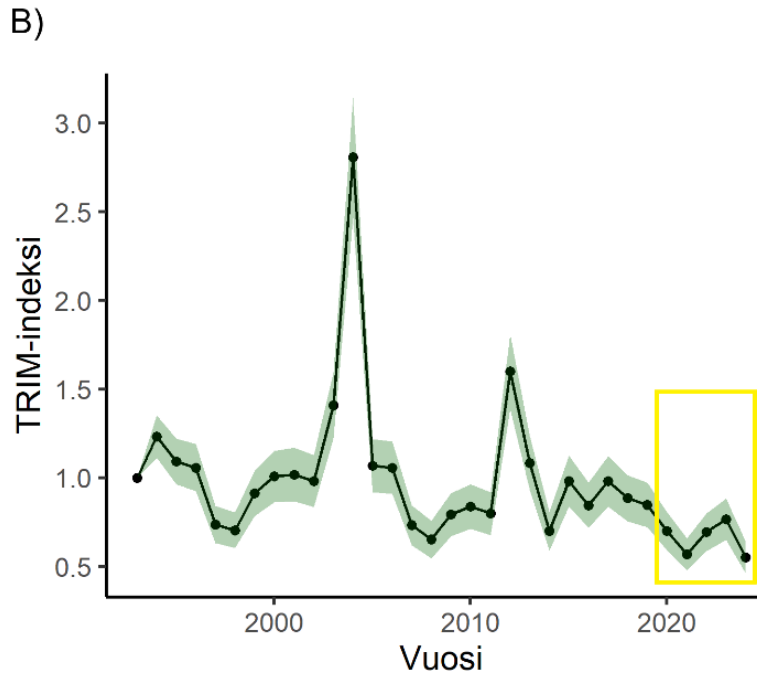
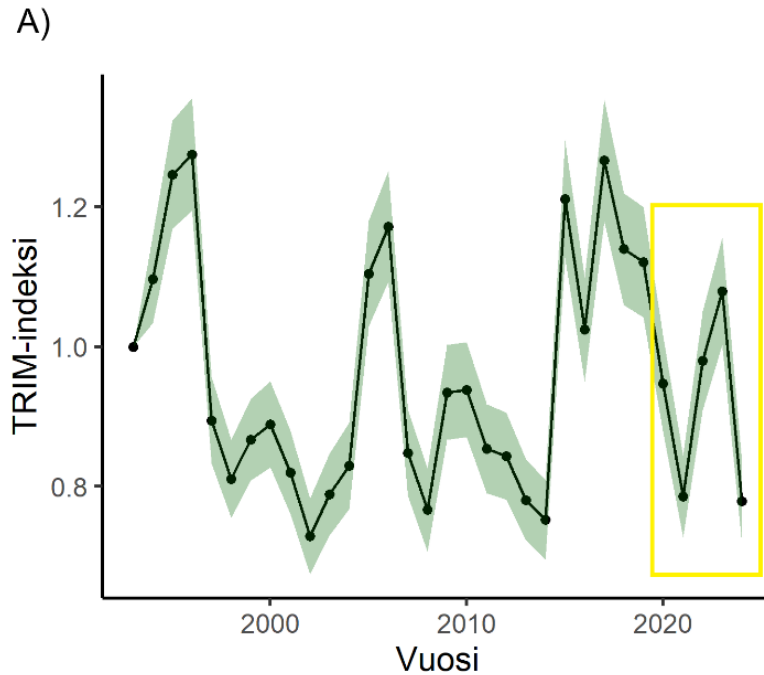
- 28 seurannalle uutta lajia 2020-2024
- Havaittu jo 775 / 944 lajista

Vuosi	Lajinimi	Vuosi	Lajinimi
2020	Kevätkaaupuyökkönen, <i>Cucullia chamomillae</i>	2023	Lyijykatkoyökkönen, <i>Agrotis bigramma</i> Soikiokatkoyökkönen, <i>Agrotis puta</i> Tarhapikkumittari, <i>Eupithecia insigniata</i> Haapanorsu, <i>Gastropacha populifolia</i> Kalvasvenhokas, <i>Nola estonica</i> Pilkkaharmomittari, <i>Parectropis similaria</i> Pilkkayökkönen, <i>Tyta luctuosa</i> Kastanjatuhooja, <i>Zeuzera pyrina</i>
2021	Jänönvihmamittari, <i>Chesias leqatella</i> Sirkkuyökkönen, <i>Conisania luteago</i> Eteläntarhayökkönen, <i>Lacanobia splendens</i> Sorvarimittari, <i>Ligdia adustata</i> Keltaolkiyökkönen, <i>Mythimna vitellina</i> Ruskokoisayökkönen, <i>Schrankia taenialis</i>	2024	Törmäahdeyökkönen, <i>Athetis correpta</i> Pikkuvyömittari, <i>Cyclophora quercimontaria</i> Lännensoikioneilikkayökkönen, <i>Hadena bicruris</i> * Marmorimittari, <i>Pareulype berberata</i>
2022	Maksalahoyökkönen, <i>Apamea epomidion</i> Sananjalkayökkönen, <i>Callopistria juvenina</i> Pikkujäkäläyökkönen, <i>Cryphia alage</i> Morsioyökkönen, <i>Epilecta linogrisea</i> Purppurakääpiöyökkönen, <i>Eublemma purpurina</i> Luhtalumosiihi, <i>Eversmannia exornata</i> Tarharengaskehrääjä, <i>Malacosoma neustria</i> Synkkänopsayökkönen, <i>Sympistis funebris</i> Pöllöyökkönen, <i>Xylomoia strix</i>		

* Yksilö tarkistettavana.

TRIM-analyysi 1993-2024

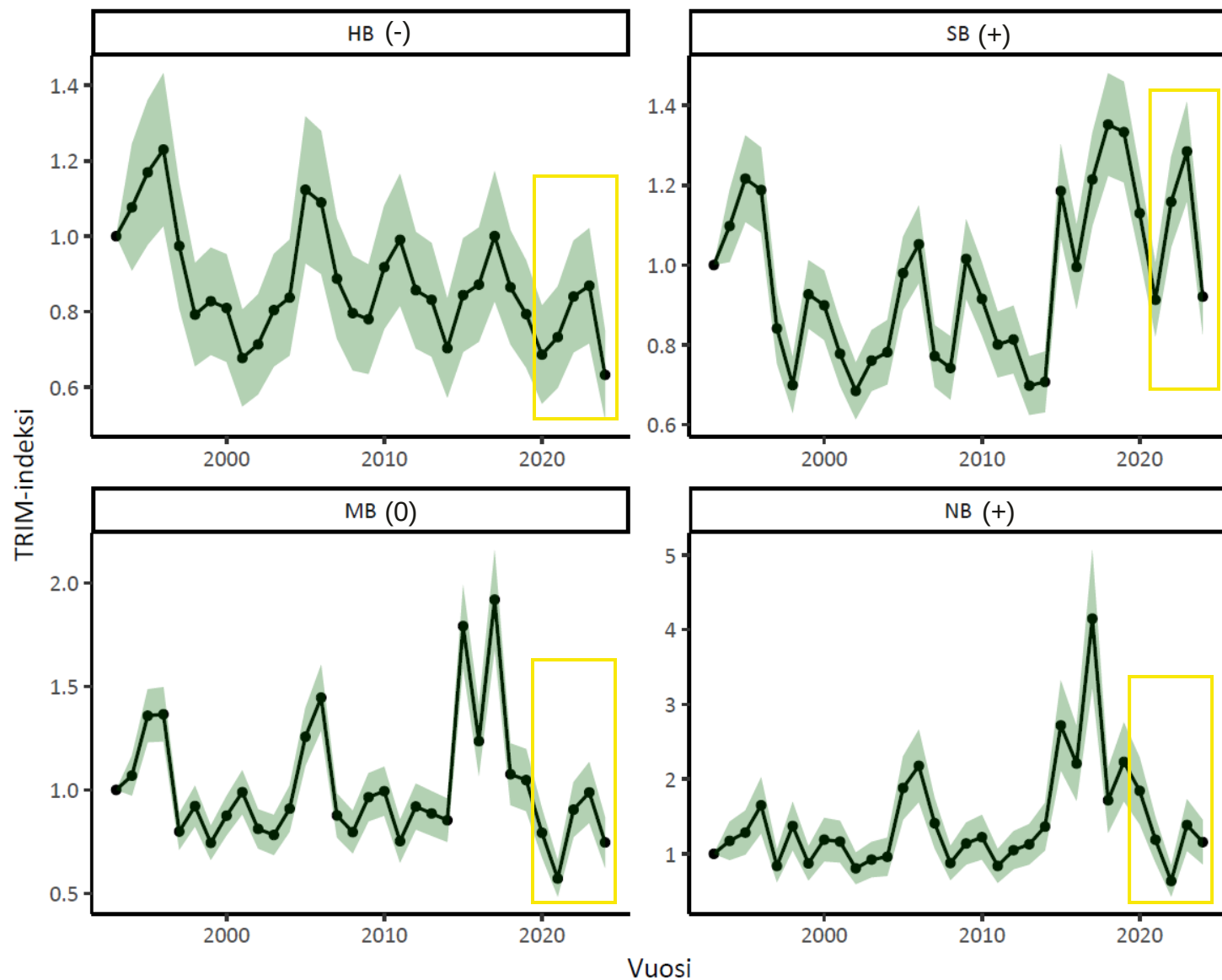

A) Ilman tunturimittaria, TRIM-kerroin = $0 \pm 0,002$, $p = 0,852 \rightarrow$ vakaa

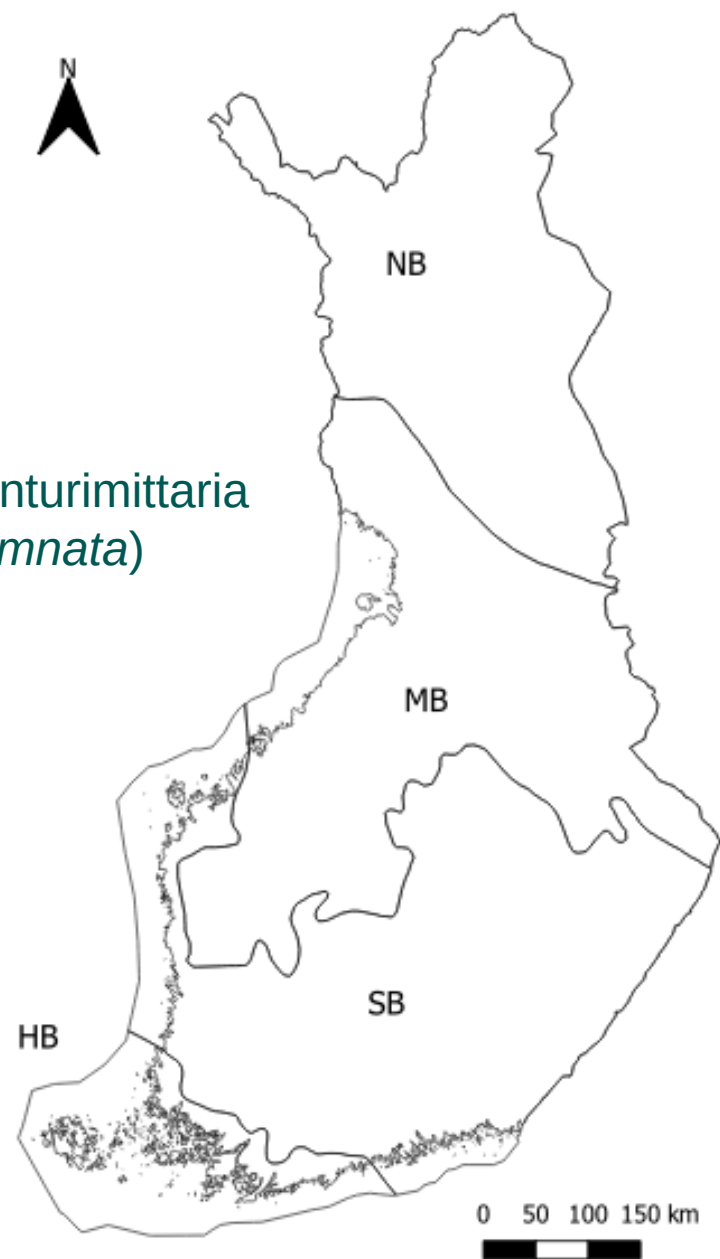
B) Tunturimittarin kanssa, TRIM-kerroin = $-0.014 \pm 0,004$, $p = 0,001 \rightarrow$ kohtalaisesti laskeva

- 2020-luku korostettu keltaisella

Alueelliset TRIM-tulokset

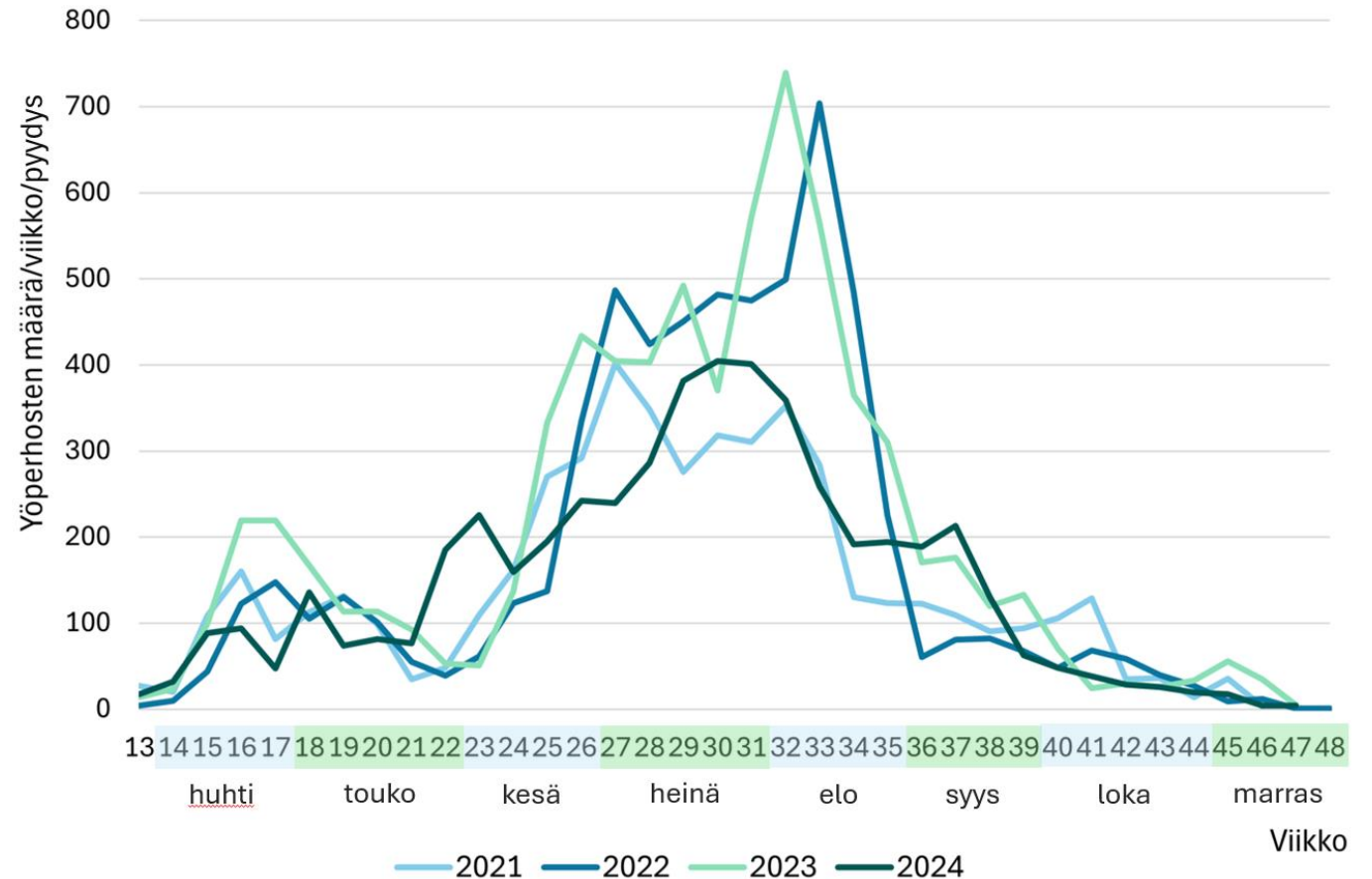

Ilman tunturimittaria
(*E. autumnata*)

Lentokauden fenologia

- Keskimääräisinä vuosina 2022 ja 2023 tyypillinen loppukesän runsaushuippu – heikompina vuosina jäi puuttumaan
- Keväthuippu vaihteleva
- Kesä 2021 kuiva ja kuuma
- Myös 2024 viileän alkukesän jälkeen lopulta ennätyksellisen lämmin*

*Rantanen, M., Helama, S., Räisänen, J. & Gregow, H. 2025. Summer 2024 in northern Fennoscandia was very likely the warmest in 2000 years. *npj Clim Atmos Sci* **8**, 158 (2025).

Seurannan tulevat vuodet

- Rahoitus näyttäisi järjestyvän
- Koko datan siirto Laji.fi:hin 2026
- Useita artikkeleita valmistunut 2025, lisää tekeillä
 - Löytyvät seurannan nettisivulta: ymparisto.fi/yoperhosseuranta
- Vuosiraportti 2024 ilmestymässä! (Baptia 4/2025)
 - tarkoituksena tuottaa jatkossakin

Kuva: Ida-Maria Huikkonen

Kiitos!

Kiitokset myös:

- Seurannan pyydysten ylläpitäjät ja määrittäjät!
- Pohjanmaan ELY, Turun, Jyväskylän, Oulun ja Helsingin yliopistot, MH
- Ripako Oy
- Ympäristöministeriö (rahoitus)

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute